

KİTAP TANITIMI II

Dr. Önder BİLGİN

**Prof. Dr. Necati Öner, Görüşler, Beyaz Kule Yayın Nu., 6,
1. Baskı, Ankara, Mayıs 2009, 342 sayfa.**

Geleneğimizde yeni çıkan ve okunan bir eser hakkındaki kanaatler okuyucunun batnında kalır, gizlidir. Tenkit beklenir gelmez, tavsiye olmaz, takdir de ancak yazarla yüz yüze gelebilen birkaç şanslı okuyucudan duyulur. Nitekim Hocam N. Öner birinci baskısı 1981’de yapılan *İnsan Hürriyeti* adlı eserinin 1987 tarihli baskısının önsözünde o zamana kadar eseri üzerinde hiçbir tartışma olmadığını, yalnızca bir tanıtma yazısı yazıldığını, meslektaşlarından eleştiri beklediğini, felsefi düşüncenin gelişmesi için bu tür eleştirilere ihtiyaç olduğunu üzülerek belirtir. Tabiatıyla bu satırların yazarı da bu geleneğin içinden gelen biri olarak bu tembellikten yeterince nasıpdardır. Ancak benim bir mazeretim var. *Görüşler*’in üzerinde “... Öğrencim” deme lütfünde bulunan hocam meslektaşlarından hala eleştiri bekleyedursun, bu yazı da –lütfen kabulünü arz ederim- bir *güzelleme* olmak durumdadır. Nitekim öğrencinin hocaya takdir, tenkit ve tavsiyesi zaidir.

Burada bir sitemimi de belirtmeliyim. Bizim yayın dünyamız günlük siyasi ve sosyal çekişmelerin içerisinde akademik dünyada olup biteni takip edemez haldedir. Ne zaman çok popüler –haber değeri yüksek deniyor- bir olay varsa basın- yayın, enformasyon oradadır. Dil, kültür, bilim, bilgi, felsefe, din, kültür, medeniyet... Gibi soyut! Konular bu enformatik dünyayla ilgilerini bir türlü sağlıklı bir zemine oturtamazlar. Bu ilgisizlikte konunun uzmanlarının da payını unutmamak gerekir. Bu bağlamda ülkemizin “yaşayan filozofu” nun daha önceden yayımlanmış makalelerinden oluşsa da böyle bir eseri hakkında, takip edebildiğim kadarıyla, yayımının üzerinden yaklaşık altı ay geçmiş olmasına rağmen hiçbir şey yazılmamış olması hayret vericidir.

Görüşler, arka kapakta da ifade edildiği gibi, *Felsefe Yolunda Düşünceler* (1998)’in devamı niteliğinde olup, “o kitaba gir(e)memiş yazılardan” oluşmaktadır. Aynı

zamanda Öner'in öğrencisi de olan Hocam Prof. Dr. S. Hayri Bolay'ın çeşitli dergilerde çıkan ve *Görüşler*'in başına alınan yazısı, bir büyük hakşinaslık ve hoca-talebe ilişkisinin yol ve erkânını genç kuşaklara gösteren bir âlicenaplık örneğidir. Bolay'ın bu yazısı birbirini beğenmeyen, bir araya gelemeyen batılı filozofların aksine, hakkı teslim etme noktasında nasıl bir erkân içerisinde olmak gerektiğini ve Öner'in yaşça en kıdemli öğrencisinin nasılda hocasına yakıştığını ve yaklaştığını gıpta ile görmemizi sağlamıştır. Yine bu yazıda Öner'in "filozof" oluşunun seyri, düşünce dünyasındaki gelişmeleri, "felsefenin hamalı" olmayışının aşamaları vardır.

Görüşler'in ilk dört makalesi dil üzerinedir. Öner'in eserlerinin tamamına hâkim olan sade, açık-seçik, anlaşılır, teferruattan uzak üslubu bu eserdeki makalelerinde de görülür. Onun en netameli felsefe meselelerini anlaşılır kılması güçlü bir mantıkçı olmasıyla açıklanır. Bizde felsefeci algısı anlaşılmazlıkla eşdeğerdir. Oysa o hem anlaşılabilir hem de hiçbir rahatsızlık duymadan Türkçe felsefe yapabilen bir düşündürüdür. Nitekim bu makalelerinde olduğu gibi *Dil Üzerine* (2004) adlı eserinde de anadille eğitim, kültür ve dil, yabancı dille öğretim, dilde sadeleştirme, kavram üretme ve dil, Türkçenin bilim ve felsefe dili oluşunun önündeki engeller, dilin kirlenmesi ve Türkçenin gelişmesini engelleyen bir tutum olarak yabancı dille öğretim, dil ve düşünce ilişkisi, gibi dil ile ilgili çeşitli sorunları ele alır.

Öner'in bu eserinde yarım asır önce Erzurum'da yaptığı konuşmalardan tutun da felsefe, mantık, hürriyet, müsamaha –hoşgörü demek değildir-, eğitim-öğretim sorunlarımız, önemli felsefeciler hakkında cumhuriyet döneminin felsefi serüvenini yansıtan söyleşiler bulunmaktadır.

Türkçe düşünen Türkçe yazan Öner aynı zamanda kısa yazar. Hiç olmazsa bu özelliğine öykünerek hocama hayırlı ve sağlıklı bir ömür dilerim.